

2. කෙසිවගො

4. 3. 2. 1.

[කෙසිසුභං]

[සාමන්තිදුතං]

11. අඵ ඛො කෙසි අස්සදම්මසාරථී යෙන භගවා නෙත්‍රුපසඛකම්. උපසඛකම්ඛා භගවන්තං අභිවාදෙඛා එකමන්තං නිසීදී. එසමන්තං නිසීන්තං ඛො කෙසිං අස්සදම්මසාරථීං භගවා එතදවොච:

ඛං ච ඛවාසී,¹ කෙසි, සඤ්ඤාතො² අස්සදම්මසාරථී. කථං පන ඛං කෙසී, අස්සදම්මං විනෙසීති?

සවෙ තෙ කෙසි, අස්සදම්මො සණ්ඤ්ඤාතපි විනයං න උපෙති, ඵරුසෙනපි විනයං න උපෙති, සණ්ඤ්ඤාතපි විනයං න උපෙති, කිත්ති නං කරොසීති?

සවෙ මෙ භන්තෙ අස්සදම්මො සණ්ඤ්ඤාතපි විනයං න උපෙති, ඵරුසෙනපි විනයං න උපෙති, සණ්ඤ්ඤාතපි විනයං න උපෙති, භතාමි නං භන්තෙ. නං කිය්ස හෙතු? මා මෙ ආචරියකුලස්ස අවණෙණං අභොසීති.

භගවා පන භන්තෙ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී, කථං පන භන්තෙ භගවා පුරිසදම්මං විනෙතීති³?

අහං ඛො කෙසි, පුරිසදම්මං සණ්ඤ්ඤාතපි විනෙමි, ඵරුසෙනපි විනෙමි සණ්ඤ්ඤාතපි විනෙමි. තත්‍රදං කෙසි, සණ්ඤ්ඤාතපි: ඉති කායසුචරිතං, ඉති කායසුචරිතස්ස විපාකො. ඉති වච්චිසුචරිතං, ඉති වච්චිසුචරිතස්ස විපාකො. ඉති මනොසුචරිතං, ඉති මනොසුචරිතස්ස විපාකො. ඉති දෙවා, ඉති මනුස්සා.

තත්‍රදං කෙසි, ඵරුසසමි: ඉති කායදුච්චරිතං, ඉති කායදුච්චරිතස්ස විපාකො. ඉති වච්චිදුච්චරිතං, ඉති වච්චිදුච්චරිතස්ස විපාකො. ඉති මනොදුච්චරිතං, ඉති මනොදුච්චරිතස්ස විපාකො. ඉති තිරයො, ඉති තිරච්ඡානයොති, ඉති පෙතතිවිසයො.

තත්‍රදං කෙසි, සණ්ඤ්ඤාතපි. ඉති කායසුචරිතං, ඉති කායසුචරිතස්ස විපාකො. ඉති කායදුච්චරිතං, ඉති කායදුච්චරිතස්ස විපාකො. ඉති වච්චිසුචරිතං, ඉති වච්චිසුචරිතස්ස විපාකො. ඉති වච්චිදුච්චරිතං, ඉති වච්චිදුච්චරිතස්ස විපාකො. ඉති මනොසුචරිතං, ඉති මනොසුචරිතස්ස විපාකො. ඉති මනොදුච්චරිතං, ඉති මනොදුච්චරිතස්ස විපාකො. ඉති දෙවා, ඉති මනුස්සා. ඉති තිරයො, ඉති තිරච්ඡානයොති, ඉති පෙතතිවිසයොති.

2. කේසි වගීය

4. 3. 2. 1

[කේසි සූත්‍රය]

[සැවැත්විද්‍යායි]

11. එසඳ කේසි නම් අස්දම්සැරි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ එකත්පසෙක හිත. එකත්පස් ව හුන් කේසි නම් අස්දම්සැරිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙල වදාළ සේක:

කේසිය, තෝ ප්‍රසිද්ධ අස්දම්සැරියෙහි. කේසිය, **තෝ කේසේ නම් නහඹු අසු විනය(දම)නය කෙරෙහි?**

වහන්ස, මම නහඹු අසු ⁺ශ්‍රේණිණයෙහි (මුද්ධවේනුද) විනයනය කෙරෙමි, පරුෂයෙහි විනයනය කෙරෙමි, ශ්‍රේණිණ-පරුෂයෙහි විනයනය කෙරෙමි.

කේසිය, ඉදින් තාගේ අභ්‍යවදායා ශ්‍රේණිණයෙහි විනයට නොයේ නම්, පරුෂයෙහි විනයට නොයේ නම්, ශ්‍රේණිණ-පරුෂයෙහි විනයට නොයේ නම්, **ඔහුට කුම් කෙරෙහි?**

වහන්ස, ඉදින් මාගේ අභ්‍යවදායා ශ්‍රේණිණයෙහි විනයට නොයේ නම්, පරුෂයෙහි විනයට නොයේ නම්, ශ්‍රේණිණ-පරුෂයෙහි විනයට නොයේ නම්, වහන්ස, **මම උහු මරමි.** ඒ කවර හෙයින් යත්: මාගේ අඳුරුකුලයට නහමක් අකිතී වේවයි.

වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුතතර පුරුෂදායකාරී දෑය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුරුෂදායකා කෙසේ විනයනය කරණ සේක් ද?

කේසිය, මම පුරුෂදායකා ශ්‍රේණිණයෙහි විනයනය කෙරෙමි, පරුෂයෙහි විනයනය කෙරෙමි, ශ්‍රේණිණ-පරුෂයෙහි විනයනය කෙරෙමි. කේසිය, එහි මේ ශ්‍රේණිණභාවය වෙයි: කායසුවරිතය මෙබඳු වෙයි, කායසුවරිතයාගේ විපාක මෙබඳු වෙයි. චරිතසුවරිතය මෙබඳු වෙයි, චරිතසුවරිතයාගේ විපාකය මෙබඳු වෙයි. මනසුවරිතය මෙබඳු වෙයි, මනසුවරිතයාගේ විපාකය මෙබඳු වෙයි. දෙවියෝ මෙබන්දහ. මනුෂ්‍යයෝ මෙබන්දහයි මෙසේ දක්වීමයි.

කේසිය, එහි මේ පරුෂභාවය වෙයි: කායදුඛවරිතය මෙසේ ය, කායදුඛවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. වාග්දුඛවරිතය මෙසේ ය, වාග්දුඛවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. මනෝදුඛවරිතය මෙසේ ය, මනෝදුඛවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. තීරය මෙසේ ය, තීරශ්චිතයෝති මෙසේ ය, ප්‍රේතවිෂය මෙසේ ය යනුයි.

කේසිය, එහි මේ ශ්‍රේණිණ-පරුෂභාවය වේ: කායසුවරිතය මෙසේ ය, කායසුවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. කායදුඛවරිතය මෙසේ ය, කායදුඛවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. චරිතසුවරිතය මෙසේ ය, චරිතසුවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. චරිතදුඛවරිතය මෙසේ ය, චරිතදුඛවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. මනසුවරිතය මෙසේ ය, මනසුවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. මනෝදුඛවරිතය මෙසේ ය, මනෝදුඛවරිතයාගේ විපාක මෙසේ ය. දෙවියෝ මෙබන්දහ. මනුෂ්‍යයෝ මෙබන්දහ. තීරය මෙබඳුය. තීරශ්චිතයෝති මෙබඳුය. ප්‍රේතවිෂය මෙබඳුය යනුයි.

සවෙ තෙ භනෙත පුරිසදමෙමා සණ්භත විතයං න උපෙති, ඵරුසෙන විතයං න උපෙති, සණ්භඵරුසෙන විතයං න උපෙති, කිනති නං භගවා කරෙතීති?

සවෙ මෙ කෙසි, පුරිසදමෙමා සණ්භත විතයං න උපෙති, ඵරුසෙන විතයං න උපෙති, සණ්භඵරුසෙන විතයං න උපෙති, **භනාමි නං කෙසීති.***

න ඛො භනෙත භගවතො පාණාතිපාතො කපපති. අථ ච පන භගවා ඵචමාහ: භනාමි නං කෙසීති.

සච්චං කෙසි, න තථාගතස්ස පාණාතිපාතො කපපති. අපි ච සො පුරිසදමෙමා සණ්භත විතයං න උපෙති, ඵරුසෙන විතයං න උපෙති, සණ්භඵරුසෙන විතයං න උපෙති, **න තථාගතො චත්තබ්බං අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤති.** තපි විඤ්ඤ සමුභමචාරී චත්තබ්බං අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤන්ති. වධො තෙස කෙසි, අරියස්ස විතයෙ යං න තථාගතො චත්තබ්බං අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤති. තපි විඤ්ඤ **සමුභමචාරී චත්තබ්බං අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤන්තීති**

සො භි නුත භනෙත සුවධො භොති යං න තථාගතො චත්තබ්බං අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤති. තපි විඤ්ඤ සමුභමචාරී චත්තබ්බං අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤන්තීති.

අභික්කන්තං භනෙත, අභික්කන්තං - පෙ- උපාසකං මං භනෙත භගවා ධාරෙභු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ඤපෙතං සරණං ගතන්ති.

4. 3. 2. 2.

වහන්ස, ඉදින් හගවන්හුගේ පුරුෂදමය ශලක්ෂණයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, පරුෂයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, ශලක්ෂණපරුෂයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, **භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔහුට කුම් කෙරෙහි හෝ සි?**

කේසිය, ඉදින් මාගේ පුරුෂදමය ශලක්ෂණයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, පරුෂයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, ශලක්ෂණපරුෂයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, **කේසිය, ඔහු නස්මි!!**

වහන්ස, හගවන්හට පණිවා නොකැපමය. එතෙකුදු වුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'කේසිය, ඔහු නස්මි'යි මෙසේ වදාරණද ය.

සැබැව කේසිය, නථාගතයනට පණිවා නොසරාජ වෙයි. වැලිදී, ඒ පුරුෂදමය ශලක්ෂණයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, පරුෂයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, ශලක්ෂණපරුෂයෙහිදී විනයට නොයේ නම්, නථාගතයෝ ඔහු කියයුතු කොට අනුශාසනා කළයුතු කොට නොසිතත්. නුවණැති සමුම්සරහුද ඔහු කියයුතු කොට අනුශාසනා කටයුතු කොට නොසිතත්. කේසිය, නථාගතයන් වහන්සේ යමකු කියයුතු කොට අනුශාසනා කටයුතු කොට නොසිතත් ද, නුවණැති සමුම්සරහුද කියයුතු කොට අනුශාසනා කළයුතු කොට නොසිතත් ද, ආය්චිතයෙහි තෙල වධයෙක් මෑ ය.*

වහන්ස, නථාගතයන් වහන්සේ යමකු කියයුතු කොට අනුශාසනා කළයුතු කොට නොසිතන සේක් ද, නුවණැති සමුම්සරහුද, කියයුතු කොට අනුශාසනා කළයුතු කොට නොසිතත් ද, හේ එකැතින් මහත් වධයෙක.

වහන්ස, ඉතා මෑතව, ඉතා මෑතව ... වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අදපටන්ගෙන දිවිහිමියෙන් සරණ හිය උවසකු කොට ධරණ සේක්වා.

4. 3. 2. 2

කෙසි සූත්‍රය - අභිගුණතර්කාය , චතුක්කනිපාත, කෙසිවග්ගො (පිටු අංක 218 සිට 221)